

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO - POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

WOJEWÓDZKI KONKURS IM. GEN. BRYG. PROF. ELŻBIETY ZAWACKIEJ

„Oni tworzyli naszą historię”

VI EDYCJA - ROK 2014

Prace nagrodzone

GIMNAZJA

LOKATA	IMIĘ I NAZWISKO UCZNIA – AUTORA PRACY	TYTUŁ PRACY	IMIĘ I NAZWISKO NAUCZYCIELA - OPIEKUNA	SZKOŁA	
I	Julia Knak	Ślad afrykańskiej Sybiraczki	Dariusz Miller	Gimnazjum Nr 7 im. Tadeusza „Bora” Komorowskiego w Grudziądzu 86-300 Grudziądz ul. Mikołaja z Ryńska 6	Autorka opisuje wojenne losy swojej babci Danuty Janosz - Kołodziejkiej, która w roku 1940 jako małe dziecko została wraz z rodzicami i rodzeństwem wywieziona na Syberię. W roku 1942 wraz z Armią Andersa wyjechała na Bliski Wschód. Lata spędzone w Afryce (Uganda), mimo ogromnej tęsknoty za Polską, zapamiętała jako okres szczęśliwego dzieciństwa. Na zawsze pozostał w niej obraz

					bujnej przyrody afrykańskiej i wspomnienia z polskiej szkoły. Liczne zdjęcia z rodzinnego archiwum ilustrują afrykańską codzienność babci.
II	Natalia Tuńska	Jak bieda, to jeden drugiego ratuje	Aleksandra Jankowska	Zespół Szkół Publicznych Gimnazjum Nr 1 w Łasinie 86-320 Łasin ul. M. Curie-Skłodowskiej 14 Powiat grudziądzki	Autorka relacjonuje wspomnienia swojej babci Bogusławy Grudy – Tuńskiej, która mieszkała z rodzicami i licznym rodzeństwem w powiecie łuckim i w 1943 roku musiała uciekać z rodzinnej wsi przed nacjonalistami ukraińskimi. Tragiczne szczegóły ucieczki z rodzinnej wsi, ludzie, którzy wówczas pomogli i którym udzielono pomocy są do dziś w pamięci babci. Ilustracją lat spędzonych na Wołyniu jest jedyna pozostała w rodzinie fotografia.
III	Magdalena Mikołajewska	„Gdybym miał wybierać ... wybrałbym Was – Polaków”	Józef Nowakowski	Zespół Szkolno-Przedszkolny Publiczne Gimnazjum im. Władysława Stanisława Reymonta w Bądkowie 87-704 Bądkowo ul. Włocławska 13 Powiat aleksandrowski	Autorka opisuje sylwetki bądkowian : Stanisława Urbaniaka i Marcina Wienconka , którzy brali udział w bitwie o Monte Cassino. Młodzież szkolna pod kierunkiem nauczyciela historii starała się w ramach projektu edukacyjnego zbadać i opisać ich losy. Zebrano liczne dokumenty, zdjęcia archiwalne i relacje członków rodzin.

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

LOKATA	IMIĘ I NAZWISKO UCZNIĄ – AUTORA PRACY	TYTUŁ PRACY	IMIĘ I NAZWISKO NAUCZYCIELA -OPIEKUNA	SZKOŁA	
I	Marcjanna Tomczewska	Na początku było słowo... Historia Toruńskiej Społecznej Biblioteki	Jacek Tymiński	V Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II 87-100 Toruń ul. Sienkiewicza 34	Autorka opisuje historię biblioteki „książek zakazanych”, która powstała w Toruniu w końcu lat 70-tych XX wieku. Na podstawie rozmów z organizatorami biblioteki i „tajnymi” bibliotekarzami autorka odtworzyła jej losy i sposób funkcjonowania. Opisała działania osób zaangażowanych w tworzenie biblioteki i wiele szczegółów związanych z ukrywaniem jej przed SB.
II	Karolina Monika Woźniak	„Smutno więźniarką być...”	Radosław Stawski	Zespół Szkół nr 1 im. Karola Wojtyły – Jana Pawła II III Liceum Ogólnokształcące 87-300 Brodnica ul. Matejki 5	Autorka opisuje wojenne losy rodziny Lewińskich z Pokrzydowa koło Brodnicy. Ojciec rodziny – Andrzej Lewiński nie podpisał volkslisty, a za posiadanie radia został wywieziony do Oświęcimia, gdzie został zamordowany. W roku 1942 jego żona wraz z czterema córkami (8 – 18 lat) została wywieziona do obozu w Potulicach, gdzie były okrutnie traktowane przez Niemców. Praca napisana na podstawie rozmowy, którą w roku 2011 przeprowadził p. Radosław Stawski z córką Lewińskich – Marianną Grochowalską, oraz na podstawie maszynopisu (z 1988 r.) drugiej córki - Heleny Gajtkowskiej.
III	Laura Wollert	„Kobiety, żony, matki, córki...”	Zofia Wojtalik	Zespół Szkół w Chełmży Liceum Ogólnokształcące	Autorka rozmawia z księdzem kanonikiem Zbigniewem Koślickim z Dźwierzna koło Chełmży,

		Historia pomordowanych Żydówek z Bocienia i Szerokopasu		<p>im. Komisji Edukacji Narodowej</p> <p>87-14 Chełmża ul. Hallera 23</p> <p>Powiat toruński</p>	<p>który od lat 70-tych XX wieku dba o teren kryjący masowe groby zamęczonych i bestialsko pomordowanych Żydówek z hitlerowskich obozów pracy - podobozu Stutthof w Bocieniu i Szerokopasie. Ksiądz Zbigniew Koślicki – wbrew stereotypom o księżach katolickich – widział w pomordowanych Żydówkach przede wszystkim niewinne swego losu kobiety. Doprowadził do uporządkowania i ogrodzenia terenu cmentarza, a w roku 2001 postawiono tam tablicę upamiętniającą kobiety żydowskie. Lokalna społeczność opiekuje się tym miejscem.</p>
--	--	---	--	--	---

Oprac. Biblioteka Pedagogiczna im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej w Toruniu